

BONES PRÀCTIQUES EN L'ÚS DE L'AIGUA A "LA RIBERA"

(Projecte pilot de bones pràctiques en l'ús de l'aigua: El riu condiona la vida, accions per a la seva restauració i conservació)

Nom del Projecte: #somriu, és cosa de Tots

"#somriu, és cosa de tots"

Interpreta Natura

*"Donem significat als trets naturals i culturals perquè siguin
estimats i conservats".*

1 - QUI SOM

Interpreta Natura naix impulsada pel desig d'un grup de professionals dels sectors relacionats amb el Patrimoni Natural i Cultural per tal d'impulsar projectes compromesos en la conservació i divulgació.

Els Integrants de l'equip de Interpreta Natura han realitzat projectes de desenvolupament territorial en espais naturals protegits, accions educo-interpretatives per a escolars, campanyes mediambientals, etc. Equip multidisciplinari en els camps de la interpretació, les arts, la pedagogia, la història i el medi rural i natural.

A l'equip de Interpreta Natura ens apassiona tot el relacionat amb la naturalesa i el medi ambient, així com les manifestacions culturals de l'home en el propi medi. Per això volem transmetre i apropar-lo a les persones amb aspectes que resultin propers; així evitem estendre'ns en informació i no tant en emoció.

Si fa dos anys Interpreta Natura va participar en aquesta convocatòria en el projecte "Conviure a l'Aiguamoll", amb l'expedient nº AGBPRA / 2017/3. Amb un nivell de participació i incidència altíssim (més de 1000 participants directes i prop de 7000 en xarxes socials i web.), a més el projecte "Conviure a l'Aiguamoll" quedà com a material per treballar en altres àrees d'influència de les zones humides.

A la convocatòria de l'any passat es va participar en aquesta convocatòria amb el projecte "Tota gota fa Corrent". Projecte de bones pràctiques en l'ús de l'aigua: l'abastament a la ciutat a través de la història". Orígens, ús o abús del recurs, amb l'expedient nº AGBPRA / 2018/5. Amb un nivell de participació i incidència més gran encara que l'any anterior amb 1193 participants directes, 2000 fullets de bones pràctiques repartits i gran abast entre les xarxes socials i la cobertura de la premsa local i comarcal.

2 - DIRECCIÓ I NOM DEL CENTRE O CENTRES ON DESENVOLUPARÀ EL PROJECTE.

El projecte el desenvolupa Interpreta Natura, associació sense ànim de lucre que té la seu a la població d'Alzira, encara que és un projecte d'execució in situ i tindrà diversos llocs on es desenvolupe el mateix.

INTERPRETA NATURA

Registre Autonòmic d'Associacions, unitat territorial de València. Secció Primera amb el número CV-01-056009-V en data 8 de juliol de 2016.

C / Mare de Déu del Lluch 19-3-5

46600- Alzira - València

CIF: G 98849169

Els municipis triats per dur a terme aquest projecte, ja siga per la col·laboració d'ajuntaments o qualsevol altra entitat, són els següents:

- Tot i que les accions se centraran especialment en la localitat d'Alzira per ser la capital de la Ribera Alta del Xúquer i també participaran tots els municipis adjacents de la mateixa i també influenciats directament pel riu Xúquer inclosos en el LIC5232007 "riu Xúquer": Albalat de la Ribera, Alberic, Alcàntera de Xúquer, Algemesí, Anna, Antella, Beneixida, Benimuslem, Bolbaite, Carcaixent, Càrcer, Xella, Cotes, Cullera, Estubeny, Fortaleny, Gavarda, Llaurí, Navarrés, Polinyà de Xúquer, Riola, Sallent, Sueca, Sumacàrcer, Tous, Castelló de la Ribera.

3 - COORDINACIÓ DEL PROJECTE

Federico Llorca Navasquillo

Telèfon: 678.725.502

Mail: fede@interpretayeduca.com

4 - JUSTIFICACIÓ

El present projecte es redacta amb la finalitat de tenir una repercussió social pel que fa a la sensibilització i participació ciutadana pel que fa al bon aprofitament i ús de l'aigua, especialment a les ciutats i municipis que han tingut i continuen tenint el riu com a eix vertebrador tant en aspectes econòmics, socials com ambientals. L'aprofitament del recurs s'ha realitzat al llarg de la història i on ha quedat de manifest en un patrimoni de la cultura de l'aigua resultant d'aquest aprofitament civilització després de civilització, com es manifesta en els voltants d'aquests municipis.

Encara que aquest projecte es planteja com un projecte pilot hem escollit la ciutat d'Alzira i els seus voltants, per ser la capital de la Ribera del Xúquer i a més estar clarament relacionada la història de la ciutat amb el propi riu.

Totes les accions giren al voltant de la jornada tècnica i lúdica final de restauració i renaturalització dels rius, a causa de la progressiva transformació dels nostres rius, motivada per les múltiples pressions a què s'han vist sotmesos, i els canvis de paradigmes normatius, científics, tècnics i socials.

En documentació pública de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, concretament en el document "Vida i història al voltant del Xúquer" podem trobar la següent informació:

Després de segles de convivència equilibrada entre el riu Xúquer i els habitants del seu entorn, la industrialització i la agricultura intensiva han anat provocant al llarg de les dècades importants canvis i una gradual degradació de l'entorn que, des de fa alguns anys, s'intenta revertir. No oblidem que la gran importància econòmica de la plana al·luvial l'ha convertit en la zona més densament poblada de tot el curs fluvial.

*Un dels problemes fonamentals són els **incendis** forestals, que provoquen desastres ecològics: la fauna acaba cremada, asfixiada o desplaçada pel foc i el fum; els cursos fluvials resulten acidificats per culpa de les cendres arrossegades per l'aigua que va apagar l'incendi; i les riberes, sense plantes que afirmen terra, resulten rentades, empobrides en nutrients i sense la seva riquesa vegetal.*

*Un altre aspecte relacionat amb la intervenció humana és la presència **d'espècies invasores** que competeixen per l'aliment i l'espai amb la fauna i flora autòctona, desplaçant-la fins fer-la desaparèixer, a més d'altres danys evidents tant en les infraestructures com en la salut humana.*

Al llarg del curs del riu i del curs de la història, l'ésser humà ha après a conviure amb el Xúquer: ha consumit les seves aigües i ha utilitzat el seu curs com senda, ha sabut aprofitar la seva força per a tot tipus d'indústries, ha fertilitzat els camps amb ell i ho ha fet moldre el cereal de la seva pa. És una relació estreta: el riu condiona la manera de la vida dels éssers

"#somriu, és cosa de tots"

humans; els éssers humans, per la seva banda, lluiten per dominar-lo i, en el seu afany per domesticar la natura, modifiquen el territori creant nous paisatges.

Era 1900 quan Vicente Blasco Ibáñez va publicar la seva popular novel·la "Entre Naranjos", en què el novel·lista retratava la forma de vida d'Alzira i de tota la Ribera del Xúquer: una societat enganxada a la terra a la qual destinava uns enormes esforços; però que, en lloc de treballar com en altres llocs en condicions climàtiques i hidrològiques adverses, gaudia d'un clima tan benigne, uns camps tan fèrtils i un riu tan generós que els seus habitants es permetien el luxe de destinar la majoria de les seves collites al comerç i no a la seva pròpia subsistència.

La plana al·luvial, els cultius d'horta i els camps de tarongers són protagonistes d'un relat en el que és també personatge omnipresent el Xúquer, amb la seva acció benefactora i, per descomptat, amb una de les seves cíclics crescudes. Una avinguda tan habitual per a la vida de la població que, segons la ploma del novel·lista, no inquieta gaire als seus habitants tot i el currículum devastador del riu. "Aquella inundació seria com totes", diu el relat, per concloure amb una imatge molt significativa: "El riu era l'amic d'Alzira; es guardaven l'afecte d'un matrimoni que, entre petons i bufetades, portessin sis o set segles de vida comuna".

A la fi del segle XVIII, el naturalista Antoni Josep de Cavanilles descrivia amb aquestes paraules la rotunda aposta pel regadiu que s'estenia per la regió i continuava pel sud-est de la Península; un regadiu que es trobava en un notable estat de desenvolupament en l'època en la qual el botànic va escriure les seves Observacions sobre la història natural, geografia, agricultura, població i fruits del Regne de València i que havia donat lloc a espectaculars obres d'enginyeria (sínies, embassaments, canals, sèquies, molins, i un llarg etcètera.)

Però com ja els autors rellevants ens avancen no ha estat sempre una bona relació la del riu amb els veïns, en el cas d'Alzira que va néixer dins el riu com una illa. Avui les múltiples i històriques obres de defensa enfront de les inundacions li han permès distanciar-se una mica de l'abraçada del Xúquer, però també és cert que quan va ocórrer la pantanada de 1982 ja s'havia eliminat el meandre que l'envoltava i malgrat això va sofrir les conseqüències d'aquest històric episodi.

Però així també ho va descriure Antonio José Cavanilles en la seva obra:

Es troba col·locada dins del riu Xuquer a l'illa que veiem a sis llegües al migdia de la capital. Baixa el riu pel sud-est, i al peu de la vila s'obre en dos braços, dels quals l'esquerre segueix en línia recta, mentre que el dret corre cap al sud-est, descriu després una corba, rep el barranc de Barxeta, i torna a reunir-se amb el braç esquerre a unes quaranta vares de distància del punt on es va apartar. Tot i que el llit del riu és profund i ample en les rodalies de la vila, amb tot no sempre és capaç de contenir les aigües: pugen aquestes en algunes ocasions a tal punt, que entren en la població i en moltes cases fins a dotze peus d'altura. Els veïns, acostumats ja a aquests desordres, ni escarmenten, ni temen.

En l'aspecte ambiental hem de ressaltar que treballarem en zona de la Xarxa Natura 2000, en concret en el LIC "Riu Xúquer" ES5232007.

5 - OBJECTIUS

- Establir les connexions necessàries entre la ciutadania i els diferents actors per aconseguir una major repercussió social en matèria del bon ús, gestió i estalvi de l'aigua.
- Aprofundir en la sensibilització i participació de tots els actors implicats en l'ús de l'aigua i la conservació de la qualitat i quantitat del recurs hídric.
- Sensibilitzar la ciutadania en matèries del bon ús, gestió i estalvi de l'aigua.
- Fomentar tot tipus d'actuacions per a conèixer, respectar i millorar el recurs aigua des de l'origen fins a l'ús, abastament urbà, depuració, etc. Atenent a l'ús de noves tecnologies.
- Analitzar l'evolució de les lleres dels rius al seu pas per zones urbanes i periurbanes com a element ambiental i social i com s'ha de tractar perquè cada dia siga millor i aporte el seu valor a la ciutadania.
- Treballar el paper mediambiental del recurs, tenint com a escenari principal un espai natural a nivell europeu com és el LIC "Riu Xúquer" (ES5232007), amb un clar enfocament en defensa de la biodiversitat fluvial.
- Conscienciar les generacions futures d'un problema a escala global i com tractar amb aquest, com és el cas de l'aprofitament de l'aigua dolça, prenent com a escenari la cultura de l'aigua al riu al llarg de la història.
- Desenvolupar un bon pla de difusió a través de les xarxes socials perquè les actuacions tinguin més rellevància i aprofitament.

OBJECTIUS CONCRETS

- Almenys 1300 escolars participaran de les activitats del projecte.
- Els voluntaris del projecte faran tasques de neteja i conservació en el riu i els seus afluents.
- Totes les associacions de la comarca estaran informades i amb la possibilitat de participar en el projecte.

- Posada en valor d'infraestructures sostenibles ja desenvolupades en el municipi en què queda de manifest, a través d'indicadors la sostenibilitat, l'estalvi i l'eficiència energètica, així com l'estalvi en emissions d'efecte hivernacle.
- Jornada tècnica de reflexió sobre restauració i renaturalització dels rius en zones urbanes i periurbanes per tal d'aportar solucions tècniques als problemes que hem anat acumulant al llarg del temps.
- La implicació a nivell comarcal i autonòmic de tots els actors en la jornada de restauració i renaturalització dels rius

FINALITAT

La finalitat principal d'aquestes activitats és apropar a tots els actors implicats en el consum d'aigua i la convivència amb el riu de la Ribera del Xúquer de la necessitat de millorar l'adequat ús de l'aigua perquè arribin a entendre la importància de l'ús tant en la quantitat (estalvi) com en qualitat (després de l'ús o degut a abocaments tant en aigües superficials com subterrànies) de l'aigua. Els efectes i resultats s'han de veure reflectits en el propi ecosistema i en el teixit socioeconòmic de la comarca.

Fent ús dels principis de la interpretació propis de l'associació, interpreta Natura farà servir la imaginació i la creativitat com a matèria primera per aconseguir involucrar els destinataris en el desenvolupament del projecte i en l'obtenció de solucions als problemes exposats i, en concret, en el bon ús i aprofitament del recurs aigua en l'entorn en l'entorn del riu Xúquer i, principalment, de la ciutat d'Alzira.

La involucració d'associacions, col·lectius, escolars, estudiants, administracions, etc., en el marc d'aquest projecte per a les "Bones Pràctiques en l'ús de l'Aigua", resultarà una peça clau perquè la població de la comarca perceba quina és la situació ambiental real dels recursos hídrics i els impactes negatius d'un ús inadequat.

En definitiva, les accions plantejades han d'augmentar la preocupació ciutadana sobre l'estat dels recursos hídrics del seu territori. Aquestes accions sempre es realitzaran en coordinació amb les administracions locals, la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, de manera que aquest projecte complementa territorial i funcionalment les competències desenvolupades per la Generalitat Valenciana matèria del bon ús, gestió i estalvi de l'aigua.

Criteris que es tenen en compte per al desenvolupament de les activitats i el projecte:

- Volem donar especial rellevància al criteri socioeconòmic que a través de la jornada de restauració i renaturalització dels rius pretén analitzar possibles solucions i casos d'èxit per a zones tant urbanes com periurbanes.

- La sensibilització en millorar l'ús de l'aigua i convertir el bon estat dels ecosistemes aquàtics en una prioritat.
- S'analitzaran sota els criteris de sostenibilitat i eficiència energètica aspectes com l'estalvi i l'eficiència, l'estalvi d'emissions d'efecte hivernacle, etc.
- S'aconseguirà un compromís participatiu per part dels ciutadans.
- Pel que fa al teixit socioeconòmic, es tindrà en compte la identificació dels actors implicats en l'ús de l'aigua i l'edició d'una publicació de bones pràctiques.
- Des del projecte es desenvoluparan voluntariats en defensa dels ecosistemes aquàtics i les conduccions que durant la història s'han desenvolupat.
- Les eines web i les noves tecnologies seran la base de divulgació del projecte per assolir, si és possible, més repercussió.
- El projecte ha estat consensuat amb l'Ajuntament d'Alzira, ha estat adequat a la realitat local i mostra d'això vam presentar una carta de suport del propi consistori.
- La població escolar i en especial la no universitari estarà plenament involucrada en la major part de les actuacions previstes.

7 - METODOLOGIA

El coneixement dels valors ambientals, culturals i paisatgístics de la cultura de l'aigua a la Ribera del Xúquer passa desapercebut a gran part de la població que resideix en el seu territori. És per això que la comunicació i sensibilització ambiental és fonamental per a la seva conservació i respecte.

Mitjançant tècniques d'interpretació del patrimoni i una metodologia adaptada vam completar tots els passos necessaris per aconseguir la repercussió ciutadana que es pretén en aquest projecte. L'educació i interpretació ambiental, el voluntariat ambiental, la praxis i altres processos participatius són algunes de les eines fonamentals per dur a terme aquests objectius. En base a això, la nostra metodologia es basa en:

- Identificació dels agents implicats.
- Recopilació de la informació i els temes relacionats amb els bons usos de l'aigua.
- Creació d'una història o activitat interpretativa, vehicle per a transmetre la informació d'una manera senzilla i eficaç.
- Sensibilització i conscienciació dels actors implicats mitjançant la seva participació en alguna de les accions del projecte.
- Capacitació dels actors implicats per al fi perseguit mitjançant la seva vinculació emocional amb el recurs.
- Disseny d'una campanya de comunicació mitjançant la qual difondre les accions i assoliments del projecte multiplicant així l'efecte sobre la societat. Comptem amb la col·laboració de la TV comarcal, Ribera Televisió.
- Establiment d'aquest model com a projecte pilot que es puga desenvolupar en altres territoris on l'ús de l'aigua és patrimoni cultural i natural d'aquest.

La seqüenciació metodològica que planteja Interpreta Natura es resumeix en l'acrònim MIRA i totes les activitats que es desenvolupin la tindran en compte, siguen els que siguen els actors implicats en la mateixa:

1. Motivació i sensibilització dels actors i agents implicats.
2. Investigació i coneixement dels problemes i conflictes ambientals.
3. Reflexió, interpretació i crítica dels problemes plantejats per arribar a una resolució dels conflictes.
4. Acció, participació i comunicació final de resultats.

8 - ACTIVITATS PROPOSTES

Totes les activitats proposades per a la difusió de bones pràctiques ambientals en l'ús de l'aigua han estat consensuades amb el principal ajuntament implicat i seran les següents:

1. **Jornada inaugural del projecte:** es desenvoluparà en el Municipi d'Alzira i es convidarà a tots els actors implicats en el projecte. Es planteja com una posada en escena per aconseguir més repercussió en mitjans de comunicació i xarxes socials. Consistirà en una activitat festiva a la plaça major d'Alzira.
2. **Voluntariat i participació ambiental (Voluntaris #somriu):** informació als visitants i població local de la importància dels sistemes aquàtics i especialment de l'ecosistema riu, neteja de riberes, així com les conduccions hidràuliques històriques. Es realitzaran activitats els caps de setmana amb la població que vulga i desitge participar i involucrar-se en la conservació del medi ambient, concretament en la neteja i manteniment, així com eliminant espècies al·lòctones.

Jornada **d'observació d'aus** on es relacione l'aigua amb la conservació de la biodiversitat. Una sessió de birdwatching i anellament científic al riu per relacionar l'augment de biodiversitat en aquelles zones on el recurs aigua de qualitat està present tot l'any.

3. **Activitats educatives amb escolars.** Les activitats d'educació ambiental a les escoles del municipi d'Alzira i altres municipis que ens ho sol·liciten de la comarca o en l'àmbit d'actuació del projecte, destinades a conscienciar i sensibilitzar els nostres petits sobre la importància del Recurs Aigua i coneixement del riu, concretament per a l'últim cicle de primària (5è i 6è) i el primer cicle de secundària (1r i 2n ESO).

S'abordaran de moment les següents activitats:

1. Cicle de l'aigua

- Es disposarà d'un panell imantat en què seran representades totes les parts de cicle natural de l'aigua.
- Amb imants representarem les modificacions que els humans estableixen en la naturalesa: camps de conreu, fàbriques i indústries, habitatges, etc. Tot això anirà llevant aigua al riu (el corrent d'aigua des de les muntanyes al mar estarà representada amb tires blaves imantades que es podran després dirigir a aquells punts en què necessitem aigua, als camps, a les cases, a les fàbriques, de manera que veiem com, a poc a poc, el riu es quedarà gairebé sense aigua a la part mitjana-final. d'altra banda afegim, en forma de tires marrons imantades, l'efecte dels abocaments que realitzem al riu, de manera que el riu comença a estar contaminat).

2. Usos de l'Aigua

- En aquest joc intentarem consolidar els coneixements sobre el cicle natural de l'aigua, per a posteriorment saber com hem de completar un panell amb l'esquema del cicle de l'aigua col·locant els noms dels processos i fases del cicle de l'aigua.

3. Cicle integral de l'Aigua (captació, tractament, distribució, sanejament, control i qualitat)

- Les activitats són fonamentalment manipulatives i experimentals i en el seu disseny s'ha tingut en compte el següent:
  - Temps. Les activitats tenen una durada màxima d'una hora i en ocasions es plantegen com a complement per a explicar alguns continguts del currículum escolar.
  - Espai. En general, les activitats estan dissenyades perquè es puguin realitzar a l'aula. Quan no és així s'indica de manera específica.
  - Recursos i materials didàctics. Els materials necessaris són senzills i fàcils d'aconseguir. De vegades són materials a reutilitzar, de manera que els alumnes podran portar-los de les seves cases.

4. Sensibilització, preparació i motivació per a la concentració #somriu.

- 4. Concentració #somriu.** Serà l'activitat de finalització del projecte, es realitzarà una concentració a la ciutat d'Alzira, es convidaran a totes les escoles de la zona d'acció del projecte, després d'un recorregut per la localitat (es desenvoluparà per on antigament transcorria la llera) mostrant les pancartes anteriorment preparades a les escoles en defensa del riu, una representació de cada entitat compartiran una audiència amb l'alcalde i representants polítics de la localitat, Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural, la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, EPSAR, Comunitats de Regants, Associacions de defensa pel medi ambient, etc ...

- 5. Jornada tècnica autonòmica de restauració i renaturalització dels rius en zones urbanes i periurbanes:** Fins fa uns anys les zones pròximes al riu eren freqüentment ocupades amb usos poc compatibles amb els valors del riu, de vegades amb espais degradats i abandonats al qual nadie vol acostar-se, és cert que en els últims anys la societat ha anat redescobrint el riu i el valor ambiental que té i transformant-se en un espai en el qual la societat local pot gaudir. Actualment hi ha una important tendència per recuperar les riberes i posar-les a disposició dels ciutadans, construïnt

camins fluvials que permeten gaudir millor de la natura de forma sostenible i compatible.

En aquesta jornada s'analitzaran els casos d'èxit més rellevants i les possibles línies d'actuació per als municipis en què el riu forma part del territori urbà o periurbà, també es proposaran solucions tècniques a problemes d'espècies al·lòctones com la *Arundo donax*.

6. **Publicació interpretativa.** Edició de butlletí interpretatiu sobre el bon ús de l'aigua a la ciutat, el cas específic del riu. Es repartirà per part dels voluntaris i estarà a disposició dels ciutadans en els punts d'informació dels ajuntaments i punts d'informació local.
7. **Ruta interpretativa teatralitzada** guiada al passeig fluvial de la ciutat d'Alzira. Aquestes activitats són de gran importància tant per a la conservació del patrimoni natural i cultural com per fomentar el turisme de forma sostenible.

Des Interpreta Natura considerem que la interpretació teatralitzada és un recurs amb gran potencial que permet ampliar els interessos i coneixements del visitant i, per tant, augmentar si és possible la sensibilització per la conservació del nostre patrimoni.

Aquesta activitat es pot traslladar a altres municipis de la Comunitat Valenciana on l'ús de l'aigua està directament relacionat amb el riu o tenen recursos aquàtics propers i han desenvolupat infraestructures hidràuliques al llarg dels temps per al seu aprofitament.

9 - PARTICIPANTS

Des Interpreta Natura es pretén la involucració en el projecte dels actors implicats en la gestió i l'ús de l'aigua, especialment el relacionat amb el riu Xúquer, així com es pot apreciar en les activitats s'han preparat atenent a la diversitat d'aquests, encara que per la seva importància hem cregut oportú classificar-los en:

- **Centres educatius**

L'activitat està dirigida a l'edat dels alumnes de l'últim cicle de primària, 5è i 6è de primària, i el primer cicle de secundària, 1r i 2n de la ESO.

- **Altres actors o agents**

Les activitats també aniran destinades per a tot aquell públic que estigua interessat a conèixer i participar en aquesta campanya de *Difusió dels usos de l'Aigua*.

Dins d'aquest públic general cal destacar:

- Responsables de gestió mediambiental dels ecosistemes de ribera.
- Polítics i responsables de les administracions.
- Empreses i organitzacions responsables de la qualitat de l'aigua i relacionades amb la recuperació d'espais degradats.
- Associacions, organitzacions i grups actius que hi ha a l'entorn.
- Agricultors, empreses de turisme i altres empreses que d'alguna manera utilitzen l'aigua.
- Turistes i visitants de la ciutat d'Alzira i voltants.
- Qualsevol persona que s'interesse per l'ús de l'aigua, tant en l'actualitat com els aprofitaments tradicionals que s'han desenvolupat al llarg de la història.

10 - RECURSOS HUMANS I RELACIONS AMB ALTRES INSTITUCIONS

L'equip de Interpreta Natura compta amb:

- Tècnic especialista en Gestió i Conservació del Medi Natural, especialitzat en Espais Naturals Protegits.
- Especialistes en Birdwatching i conservació de flora i fauna.
- Un equip d'educadors ambientals amb experiència en el camp de la interpretació del patrimoni, tant natural com cultural.
- Ambientòlegs especialitzats en educació ambiental.
- Tècnics en Gestió i Conservació dels Recursos Naturals i paisatgístics.
- Tècnic especialista en cobertes vegetals i solucions paisatgístiques sostenibles.

L'equip de Interpreta Natura té una gran formació i experiència professional en la creació i disseny de la interpretació, difusió i conscienciació ambiental.

A més, aquest projecte compta amb el suport d'altres institucions com:

- L'equip de govern i tècnics de medi ambient de l'Ajuntament d'Alzira (ja s'ha contactat i comptem amb la seva col·laboració).
- Es compta amb el suport de tots els centres de primària d'Alzira interessats en l'activitat: CEIP Alborxí, CEIP Ausiàs March, CEIP Federico García Sanchís, CEIP García Lorca, CEIP Gloria Fuertes, CEIP Lluís Vives, CEIP Pintor Teodoro Andreu, CEIP Tirant Lo Blanc, CEIP Vicente Blasco Ibáñez, Centre Privat la Puríssima, Centre Privat Sagrada Família, Centre Privat Sants Patrons, Centre Privat Xuquer Center Educatiu, CEIP Santa Maria d'Aigües Vives.
- Es compta també amb el suport i les segura participació del Centre d'Educació Especial Públic Comarcal Carmen Picó.
- Totes les actuacions, es realitzaran sota els permisos necessaris per part de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer.
- Es compta amb la col·laboració de l'empresa de solucions tècniques PAIMED.

11 - PLA D'ACTUACIÓ TEMPORAL DE L'ACTIVITAT

El pla d'actuació o cronograma del projecte es repartirà entre els mesos de setembre a octubre de 2019.

- Presentació del projecte i pla d'activitats en el Ciutat d'Alzira. Repercussió i divulgació en premsa i xarxes socials. Principis de Setembre.
- Disseny, maquetació, impressió i difusió de la publicació durant els mesos de juliol i agost, així com la imatge il·lustrada i temàtica del projecte #somriu.
- Voluntariat i participació ambiental: es desenvoluparà en diversos punts de l'entorn en els caps de setmana del mes de setembre i principis d'octubre.
- Activitats educatives: durant el mes d'octubre.
- Rutes teatralitzades: dissabtes del mes de setembre i octubre (públic en general).
- Concentració #somriu: a principis del mes de novembre.
- Jornada tècnica de restauració i renaturalització de rius en zones urbanes o periurbanes: coincidint amb la concentració a principis del mes de novembre.

En el següent cronograma queda clara la distribució temporal de les activitats:

	juliol	agost	setembre	octubre	novembre
Presentació projecte					
publicació					
Voluntariat					
Ac. educatives					
Concentració #somriu					
Jornada tècnica de restauració i renaturalització					
Iti. interpretatius					

12 - PRESSUPOST DETALLAT

- **TRB 01 Jornades inaugural del projecte**
  - Despeses de transport i pagaments a professionals..... 550 euros
  - Disseny i creació d'un rolle-up de la campanya..... 270 euros

- **TRB 02 Campanya de voluntariat, dietes dels voluntaris i formació**
  - Campanya de difusió i captació..... 200 euros
  - Formació de voluntariat ambiental i coordinació..... 400 euros
  - Despeses de desplaçaments..... 400 euros
  - Materials necessaris neteja i voluntariats..... 300 euros
  - Dietes voluntaris:
    - Dinar: 6 euros / persona / dia
    - 5 dies de Voluntariat que es repartiran en els caps de setmana
    - Aproximadament 10 - 12 voluntaris dia (5 dies) 6 euros / persona / dia fa un total de..... 360 euros

- **TRB 03 Activitats educatives amb escolars**
  - Disseny i preparació d'activitats ..... 400 euros
  - 12 tallers a 300 euros / taller, fa un total de ..... 3.600 euros

(S'inclouen pagaments a professionals, desplaçaments, etc. i els materials necessaris per a les activitats).

- **TRB 04 Publicació del projecte**
  - Disseny i creació..... 360 euros

- Impressió i distribució 2.000 exemplars..... 620 euros

- **TRB 05 Concentració #somriu**
  - Costos professionals per coordinació, difusió i dinamització..... 750 euros
  - Despeses de transport..... 100 euros

- **TRB 06 Jornada tècnica de restauració i renaturalització de rius**
  - Costos professionals per coordinació i difusió..... 850 euros
  - Despeses de transport (ponents) ..... 200 euros

- **TRB 07 Creació i desenvolupament de la ruta interpretativa "#somriu"**

Estudi realitzat per tècnic competent en el que s'identificaran cadascun dels trets relacionats amb l'aigua i el riu (naturals, culturals i paisatgístics) existents a l'entorn del riu Xúquer al seu pas per Alzira per al posterior desenvolupament del Projecte.

Disseny del pla interpretatiu ..... 300 euros

(Despeses de transport i pagaments professionals)

Material necessari, disfresses, etc. .... 400 euros

Posada en escena (transport i pagaments a professionals) (270 x 5)..... 1350 euros

- **TRB 08 Despeses genèriques**

Assegurança per a participants i voluntaris..... 300 euros

TOTAL ..... 11.710 EUROS

Interpreta Natura sol·licita una subvenció a la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural de 10.000 euros

Inclou reunions prèvies i coordinació. Així com les tasques de divulgació en xarxes socials.

Els tallers tindran una durada mínima de 4 hores i sempre estaran conduïts per un mínim de 2 professionals de l'educació i interpretació ambiental.

Totes les activitats es duran a terme en coordinació amb l'Ajuntament i la resta d'entitats de la població per a adaptar-se a ells de manera que obtinguem els millors resultats possibles.

La compra de materials es realitzarà, sempre que siga possible, en comerços de la localitat.

Interpreta Natura aposta fortament per aquest projecte i creu fermament que pot ser un projecte llançadora, ja que d'una banda es pot assentar en aquest territori amb la implicació (a llarg termini i per a donar-li durabilitat en el temps) de les administracions locals i agents del territori i es presenta com un projecte pilot per a altres territoris amb característiques similars a la Comunitat Valenciana.

